उच्च व तंत्रशिक्षण आणि सेवायोजन
विभागाच्या अधिपत्याखालील सर्व शैक्षणिक
संस्थांमधून "विशेष मागास प्रवर्गाकरिता"
राखीव जागा ठेवण्याबाबत...

महाराष्ट्र शासन
उच्च व तंत्रशिक्षण आणि सेवायोजन विभाग,
शासन निर्णय क्रमांक: युएसजी-१९९३/(२४२८)-विशि-४
मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई-४०० ०३२.

दिनांक: २२ जून, १९९५.

वाचा:
1) शासन निर्णय, उच्च व तंत्रशिक्षण आणि सेवायोजन विभाग क्र.युएसजी-१९९३/२४२८/विशि-४, दि.२३ जून, १९९४ व समक्रमांकित शुध्दीपत्रक दिनांक - जुलै, १९९४.
2) शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभाग क्र.सीबीसी-१४९४/प्र.क्र.२३६/मावक-५ दिनांक १३ जून, १९९५ व समक्रमांकित शुध्दीपत्रक दिनांक १५ जून, १९९५.
3) शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग क्र.बीसीसी-१०९४/प्र.क्र.६८/९४/१६-ब, दिनांक १५ जून, १९९५.

शासन निर्णय : राज्यातील अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती म्हणून विवाशिष्टपणे घोषित करण्यात आलेले जनसमुदाय वगळता अन्य काही जातीजमाती वरून सामाजिक, आर्थिक व शैक्षणिक दृष्ट्या मागासलेल्या कारणावरून विशेष सवलत देण्याची मागणी लक्षात घेता, शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभाग क्रमांक-सीबीसी-१४९४/प्र.क्र.२३६/मावक-५, दिनांक १३ जून, १९९५ व समक्रमांकित शुध्दीपत्रक दिनांक १५ जून, १९९५ मध्ये विशिष्ट जातींचा "विशेष मागास प्रवर्ग" यामध्ये समावेश करण्याबाबतचे आदेश निर्गमित करण्यात आले आहेत. ज्या जातींचा "विशेष मागास प्रवर्ग" मध्ये समावेश करण्यात आला आहे त्याची यादी परिशिष्ट "अ" मध्ये देण्यात आली आहे.

२. शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग, क्रमांक-बीसीसी-१०९४/प्र.क्र.६८/९४/१६-ब, दिनांक १५ जून, १९९५ अन्वये "विशेष मागास प्रवर्गा" साठी २% आरक्षण शासकीय/निमशासकीय सेवेत ठेवण्याबाबतचे आदेश निर्गमित केले आहेत.

३. शासन निर्णय, उच्च व तंत्रशिक्षण आणि सेवायोजन विभाग, क्र.युएसजी-१९९३/(२४२८)-विशि-४ दि.२३ जून, १९९४ व समक्रमांकित शुध्दीपत्र दिनांक -जुलै, १९९४ अन्वये इतर मागास वर्गासाठी अकृषि विद्यापीठे व संलग्नित शासकीय/अशासकीय कला, विज्ञान व वाणिज्य, शिक्षणशास्त्र व इतर शैक्षणिक संस्था यामधून प्रवेशासाठी आरक्षण ठेवण्याबाबतचे आदेश निर्गमित करण्यात आले आहेत. या आदेशानुसार शैक्षणिक संस्थांमध्ये राखीव जागा ५०% या प्रमाणात ठेवण्यात आलेल्या आहेत. आता काही

...२/-

विमुक्त जाती जमातींचा "विशेष मागास प्रवर्गा"त समावेश करण्यात आलेला असल्यामुळे या प्रवर्गाकरिता २% जागा उच्च व तंत्रशिक्षण विभागाचे अखत्यारीतील सर्व शैक्षणिक संस्थांमधून या आदेशान्वये राखून ठेवण्यात येत आहेत. "विशेषमागास प्रवर्ग"करिता राखून ठेवण्यात आलेल्या २% जागा वाढल्याने आता शैक्षणिक संस्थांमधून राखीव जागांचे प्रमाण खालीलप्रमाणे राहील:-

१)	अनुसूचित जाती व अनुसूचित जातीमधील बौद्धधर्म स्वीकारलेल्या व्यक्ती	१३%
२)	अनुसूचित जमाती	७%
३)	विमुक्त जाती [१४ तत्सम जाती]	३%
४)	भटक्या जमाती [जानेवारी १९९० पूर्वीच्या २८ व तत्सम जाती]	२.५%
५)	भटक्या जमाती [धनगर व तत्सम जमाती]	३.५%
६)	भटक्या जमाती [वंजारी व तत्सम जमाती]	२%
७)	इतर मागासवर्गीयांकरिता [ओ.बी.सी.]	१९%
८)	विशेष मागास प्रवर्ग	२%
		५२%

हे आदेश १९९५-९६ या शैक्षणिक वर्षापासून लागू करण्यात येत आहेत.

४. सदर आरक्षण प्रत्येक संस्थांमध्ये अभ्यासक्रम निहाय असेल आणि ते मुक्त आणि मूल्याधारित जागांकरिता त्यांच्या त्यांच्या प्रमाणात असेल.

आरक्षित जागा या प्रथमतः भरण्यात याव्यात. मात्र आरक्षित जागांवर प्रवेश मिळाला तरी गुणवत्तेनुसार त्या उमेदवारांच्या अभ्यासक्रम किंवा संस्था याबाबतच्या काही किंवा सर्व पसंत वरच्या पसंतीकरिता अराखीव जागांमधून प्रवेश देण्यासाठी त्यांच्या पसंतीनुसार पुनर्विचार करण्यात यावा.

५. शैक्षणिक संस्थांमध्ये प्रवेश देताना एखाद्या प्रवर्गाचा उमेदवार न मिळाल्यास ते आरक्षण अनुशेष म्हणून पुढे ओढण्यात येत नसल्यामुळे व ते त्याच वर्षी भरावयाचे असल्यामुळे मागासवर्गाच्या इतर गटातील उमेदवारांना प्रवेश देऊन आरक्षण पूर्ण करण्यात यावे. यासाठी दिनांक २७ जून, १९९४ च्या परिच्छेद २ मध्ये दिलेल्या मार्गदर्शक तत्त्वानुसार कार्यवाही करण्यात यावी. मात्र अदलाबदलीने इतर प्रवर्गामधून भरावयाची तरतूद करताना अशा तऱ्हेने उपलब्ध मागासवर्गीयांची संख्या मूळ आरक्षण अधिक अदलाबदलीने आलेले विद्यार्थी यांची संख्या एकूण ५२% पेक्षा अधिक असणार नाही.

६. शैक्षणिक वर्ष १९९५-९६ सुरु झाले असल्यामुळे "विशेष मागास प्रवर्गा"त असणाऱ्या जातींमधून प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांकरिता त्यांनी ३१ जुलै, १९९५ पर्यंत शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभाग, क्र.सीबीसी-१०९४/प्र.क्र. २३६/मावक-५ दिनांक १३ जून, १९९५ च्या जोडलेल्या परिशिष्ट "ब" मधील विवरणपत्रात जातीचे प्रमाणपत्र सक्षम अधिकाऱ्याकडून घेऊन संबंधित संस्थाप्रमुखांकडे सादर करणे बंधनकारक

....३/-

राखल. वरील तारखेपर्यंत जर या प्रवर्गातील विद्यार्थी त्यांच्या जातीचे प्रमाणपत्र शैक्षणिक संस्थाप्रमुखांना सादर करु शकले नाहीत तर, त्यांचा या राखीव जागांवर हक्क राहणार नाही. याचीही नोंद घेणे आवश्यक आहे.

७. शिक्षण संचालक(उच्च शिक्षण) महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना विनंती करण्यात येते की, हे आदेश सर्व शैक्षणिक संस्थाचालकांच्या निदर्शनास आणून द्यावेत.

हे आदेश सामान्य प्रशासन विभागाच्या व समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभागाच्या संमतीने निर्गमित करण्यात येत आहेत.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

सही/-
[त्रि.व.सेन]
उपसचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रत:

राज्यपाल यांचे सचिव,
मुख्यमंत्र्यांचे सचिव,
सर्व अकृषि विद्यापीठांचे कुलगुरु
सर्व अकृषि विद्यापीठांचे कुलसचिव
शिक्षण संचालक(उच्च शिक्षण) महाराष्ट्र राज्य, पुणे -५ प्रती.
संचालक, तंत्रशिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
सर्व विभागीय (उच्च शिक्षण) सहसंचालक
संचालक, व्यवसाय शिक्षण/प्रशिक्षण महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
मा.मंत्री(उच्च शिक्षण) यांचे स्वीय सहायक
मा.राज्यमंत्री(उच्च शिक्षण) यांचे स्वीय सहायक.
उच्च व तंत्रशिक्षण आणि सेवायोजन विभागातील सर्व कार्यासन अधिकारी
सामान्य प्रशासन विभाग [१६-ब]/समाजकल्याण सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा
विभाग मायक-५, मंत्रालय, मुंबई.
सर्व विभागीय उपसंचालक, तंत्रशिक्षण/व्यवसायशिक्षण व प्रशिक्षण.
संचालक, समाजकल्याण महाराष्ट्र राज्य पुणे २ प्रती
निवड-नस्ती विशि-४.

परिशिष्ट - "अ"

शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभाग क्रमांक सीबीसी-१४९४/प्र.क्र.२३६/मावक-५, दिनांक १३ जून, १९९५ व सम्बंधीत शुद्धीपत्र दिनांक १५ जून, १९९५ अन्वये "विशेष मागास प्रवर्ग" अंतर्गत करण्यात आलेली जातींची यादी.

अ.क्र.	जातीचे नाव
१)	गोवारी, गवारी
२)	माना
३)	१)कोष्टी, २)हलबा कोष्टी, ३)हलबा मारा, ४)साळी, ५)लाडकोष्टी, ६)गढेवाल कोष्टी, ७)देवांग, ८)सालेवार, ९)पद्मशाली, १०)देवांग, ११)जाणी वये, १२)पटवास, १३)सतसाले, १४)साडे, १५)गाडकोष्टी.
४)	१)कोळी, तत्सम जाती, २)मांच्छमार कोळी, ३)अहीर कोळी, ४)खारपट्टी कोळी, ५)पानकोळी, ६)ख्रिश्चन कोळी, ७)चुंबळे कोळी, ८)पानभरे कोळी, ९)सूर्यवंशी कोळी, १०)मांगेला कोळी, ११)सोनकोळी, १२)वैती कोळी, १३)खारवी, १४)अनुसूचित जमाती मध्ये समावेश नसलेले कोळी.
५)	१)मुन्नेरवार, २)मुन्नूरवार, ३)मुन्नुर, ४)तेलगु मुन्नुर, ५)मुन्नुरवार तेलगु, ६)मुन्नरकापू, ७)जापेवार, ८)तेलगु जापेवार ९)मुन्नरवाड, १०)तेलगु फुलमाळी, या जाती.